

Luokka	Laatuj. Työohjeet
Versio/pvm	2 / 22.12.2017
Laatijat	Kauranen Jari
Vastuuhenkilö	Kauranen Jari
Hyväksyjä	Hörkkö Sohvi
Tämä ohje koskee	Kajaani; Kemi; Kokkola; Oulu; Rovaniemi

KORVAN JA NENÄN SIVUONTELOIDEN BAKTEERI- JA SIENIVILJELYNÄYTTEET

Näyte	Kuntaliiton nro	Tutkimus-pyyntö	Tutkimus	Näyteastia
Korvakäytäväerite Välikorvaerite	3492	Pu-BaktVi2	Bakteeriviljely, pinnallisesta näytteestä	Geelikuljetusputki
Nenän sivuontelon huuhde Nenäerite	3491	Pu-BaktVi1	Bakteeriviljely, syvämärkä- näytteestä	Geelikuljetusputki tai steriili putki / purkki
Nenän sivuontelon aspiraatti	3491	Pu-BaktVi1	Bakteeriviljely, syvämärkä- näytteestä	Anaerobiampulli
Huom! Tarvittaessa ym näytteistä voi pyytää myös sieniviljelyn	3508	Pu-SienVi	Sieniviljely	Samat näyteastiat kuin bakteeriviljelyäkin varten

Välineet ([kts kuvallite: Mikrobiologian näytteenottovälineet](#))

- Näytteenottokohdan puhdistukseen tarvittavat välineet.
- Steriili vanutikku ja geelikuljetusputki (pieni näytemäärä)
- Ruisku ja neula; steriili korkki ruiskuun nopeasti tapahtuvaa (alle 2 tuntia) kuljetusta varten.
- Anaerobiampulli, suositeltavin kuljetusmuoto, kun märkänäytettä on yli 0,5 ml.
Huom! Tarkista, että ampullissa oleva geeli on väritön!
Geelin muuttuminen sinertäväksi osoittaa, että ampulli on vanhentunut käyttökelvottomaksi.
- Steriili putki tai purkki (sivuontelohuuhe)
- Potilastarra ja näytteen laadun ja ottokohdan ilmaiseva lisätietotarra.

Lähetä

- Potilaan henkilötiedot, tutkimuksen pyytjä ja vastausosoite
- Kliininen kysymyksen asettelu ja diagnoosi
- Näytteen ottoalueen anatominen sijainti ja näytteenottoaika, oikea vai vasen puoli mainittava.
- Mikrobilääkitys ennen näytteen ottamista ja sen jälkeen
- Mahdolliset altistavat sairaudet, toimenpiteet ja lääkitys (myös paikallislääkitys)

Korvakäytävänäyte

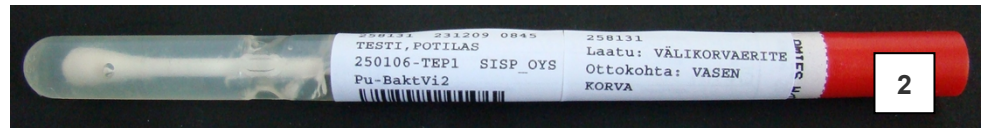
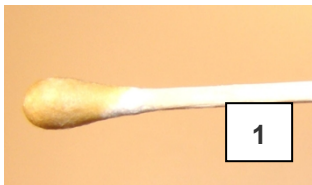
Puhdista korvakäytävä vaikusta ja vuotavasta eritteestä. Ota näyte dacron-/ rayonvanutikulla (1) korvakäytävän tulehtunutta kohtaa hangaten. Sulje tikku geelikuljetusputkeen ja paina korkki tiukasti putkeen kiinni.

Kiinnitä putkeen potilastarra ja sen perään lisätarra niin että koodi voidaan lukea viivakoodilukijalla. (Vrt. välikorvaeritenäyte ja kuva 2 seuraavalla sivulla). Lähetä putki suojaussissa mikrobiologian laboratorioon.

Välikorvaeritenäyte

Näyte tulee ottaa niin, että se ei kontaminoidu korvakäytävän ihon normaalin flooran bakteereilla.

Puhdista korvakäytävä vaikusta ja kuivuneesta eritteestä. Ota näyte imukärjellä tärykalvoperforaatiosta, tärykalvopistoreiästä tai ilmastointiputkesta vuotavasta eritteestä. Imeytä erite imukärjestä dacron- /rayonvanutikkuun (1). Sulje tikku geelikuljetusputkeen. Paina korkki tiukasti putkeen kiinni. Kiinnitä putkeen potilastarra ja sen perään lisätietotarra niin, että viivakoodin voi lukijalla lukea. (2) Lähetä putki muovipussissa (Minigrip-pussi tms. sulkupussi) mikrobiologian laboratorioon.

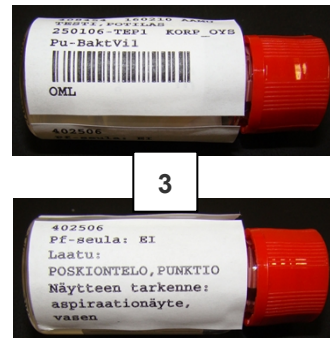
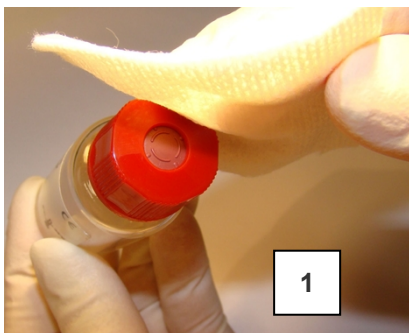

Nenän sivuonteloeritenäyte (tai nenäeritenäyte)

Näytteeksi tulisi saada nenän sivuontelossa olevaa märkää sellaisenaan. Huuhtelemalla saatu näyte on laimentunut ja kontaminoitunut nenän limakalvon normaalin flooran bakteereilla.

Nenän sivuontelosta ruiskuun aspiroitu näyte

Näytettä käsitellään absessista aspiroidun näytteen tavoin. Puhdista anaerobiampullin kumikorkki alkoholiin kastellulla sidetaikoksella (1). Siirrosta märkää ruiskusta neulalla 0,5 -1 ml anaerobiampulliin agarin päälle ja vedä neula pois ampullista niin, että sinne ei pääse ilmaa (2). Liimaa ampulliin potilastarra ja sen viereen (ei päälle) lisätietotarra niin, että viivakoodin voi vaivatta lukijalla lukea.(3) Lähetä ampulli mikrobiologian laboratorioon muovipussiin (Minigrip-pussi tms.sulkupussi) suljettuna. (4)

Vaihtoehtoisesti lyhytaikaista (alle 2 tuntia) kuljetusta varten näyte voidaan toimittaa mikrobiologian laboratorioon ilmattomassa ruiskussa, joka on suljettu steriilillä korkilla. Liimaa potilas- ja lisätietotarrat ruiskun kylkeen niin, että ne voidaan lukea viivakoodilukijalla. (5). Lähetä ruisku mikrobiologian laboratorioon muovipussiin (Minigrip-pussi tms. sulkupussi) suljettuna vuotovaaran vuoksi.

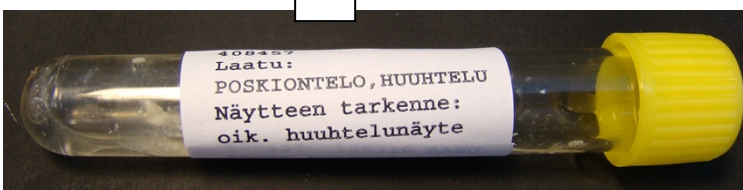
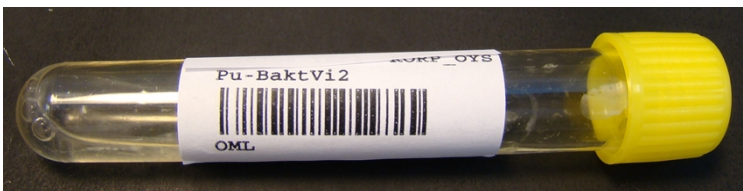
Tutkimus: Pu-BaktVi1
Näytteen laatu:
POSKIONTELO, PUNKTIO

Kun näytettä on vähän (alle 0,5 ml), se imeytetään dacron-/rayonvanutikkuun, joka suljetaan geelikuljetus-putkeen ja suojaussiin ja lähetetään mikrobiologian laboratorioon (vrt. välikorvaeritenäyte)

Nenän sivuontelosta huuhtelemalla saatu näyte

Kerää huuhteesta näytteeksi märkäisiä kohtia joko ruiskulla ja neulalla tai steriileillä pinseteillä. Kun näyte saadaan pian (alle 2 tuntia) mikrobiologian laboratorioon viljeltäväksi, kerää märkää steriiliin putkeen (1). Kun näyte viipyy matkalla yön tai viikonlopun yli, imeytä sitä dacron-/rayonvanutikkuun ja sulje tikku geelikuljetusputkeen (vrt. välikorvaerite). Kiinnitä potilas- ja lisätietotarrat näyteastiaan ja sulje se suojaussiin (2) ja lähetä mikrobiologian laboratorioon.

Tutkimus: Pu-BaktVi1 Näytteen laatu: POSKIONTELO, HUUHTELU

Näytteiden säilyttäminen ja lähettäminen

Toimita näytteet laboratorioon mahdollisimman pian, mielellään saman päivän aikana. Säilytä niitä huoneen lämmössä (lähetys samana päivänä) tai jääkaapissa (säilytys yön tai viikonlopun yli).

Muutokset tässä versiossa:

Poskiontelonäytteen tutkimuspyyntö on aina Pu-BaktVi1

T a d h | Á ^ | • q } / G Á ~ ^ & c ä ^ Á } / B G È C È G È F I